

Bilag 1: Afsæt for det pædagogiske arbejde i dag- og fritidstilbud efter udfasning af pejlemærkerne

Nedenfor beskrives de nuværende pejlemærker for pædagogisk kvalitet i Københavns Kommune, som blev vedtaget i 2021. Derefter beskrives afsættet for det pædagogiske arbejde i dagtilbud, KKFO'er og ungdomsklubber efter udfasningen af pejlemærkerne for pædagogisk kvalitet.

De nuværende pejlemærker for pædagogisk kvalitet i Københavns kommune

Sociale relationer – positiv voksenkontakt hver dag

Alle børn og unge har ret til positiv voksenkontakt hver dag – og udsatte børn og unge har et særligt behov for at blive set og få omsorg. Alle børn og unge skal opleve et trygt og omsorgsfuldt miljø, hvor de mødes med respekt og anerkendelse.

Inklusion og fællesskab – børne- og ungefællesskaber til alle

Alle børn og unge skal opleve at være en del af et socialt fællesskab. Børn og unge med særlige behov skal inkluderes i fællesskabet med udgangspunkt i deres behov og muligheder. Personalets respekt for børnene og de unges egne kulturfællesskaber er central.

Sprogindsatsen – muligheder gennem sprog

Alle børn og unge skal have de bedste udviklingsmuligheder for deres sprog.

Forældresamarbejde – forældrepartnerskab

Forældre og institution skal indgå i et tæt og ligeværdigt samarbejde om det enkelte barns eller unges udvikling og trivsel.

Forældre er en ressource i forhold til samarbejdet om deres børn og skal ses som del af et partnerskab.

Sammenhæng – også i overgange

Alle børn og unge skal opleve en helhed i deres liv. Ved overgangen fra et tilbud til et andet, skal barnet/den unge og deres forældre opleve, at der samarbejdes om at skabe en tryk og god overgang.

Krav om refleksion og metodisk systematik i den pædagogiske praksis

Alle institutioner skal vælge en konkret metode, således at der – på mangfoldige måder – arbejdes systematisk og reflekteret. Institutionerne skal skabe rum for refleksion over det pædagogiske arbejde og kunne indgå i en dialog omkring deres pædagogiske praksis. I valg af metode skal der tages afsæt i den enkelte institutions børne- og unge-gruppe og øvrige lokale forhold.

Målbillede på dagtilbud (0-5 år) efter udfasningen af pejlemærker

Den pædagogiske læreplan vil fremadrettet udgøre rammen for det pædagogiske arbejde i dagtilbud 0-5 år.

Læreplanens fælles pædagogiske grundlag er den forståelse og tilgang, der skal ligge til grund for arbejdet med børns trivsel, læring, udvikling og dannelse i dagtilbud. De seks læreplanstemaer har til hensigt at sikre en bred læringsforståelse og fokus på forskellige centrale elementer i børns læring og udvikling. Figur 1 viser hvordan læreplanen erstatter pejlemærkerne.

Figur 1: Sammenhæng mellem de Københavnske pejlemærker og elementerne i den pædagogiske læreplan

Pejlemærkerne	Den pædagogiske læreplan -det pædagogiske grundlag
Forældrepartnerskaber	Forældresamarbejde
Sammenhæng	Overgange
	Leg
	Læring
	Dannelse
	Børnesyn
Inklusion og fællesskab	Børnefællesskab
	Børn i udsatte positioner
Refleksion og metodik	Evaluerende praksis
	Den pædagogiske læreplan - læreplanstemaerne
	Alsidig personlig udvikling
Sociale relationer	Social udvikling
Sprogindsatsen	Kommunikation og sprog
	Krop, sanser og bevægelse
	Kultur, æstetik og fællesskab
	Natur, udeliv og science

Målbillede på KKFO'er (6-9 år) efter udfasningen af pejlemærker

På fritidsområdet er der ikke fra nationalt hold formuleret pædagogisk grundlag eller lignende svarende til den pædagogiske læreplan på dagtilbudsområdet.

Med udfasningen af pejlemærkerne vil det på 6-9 års området derfor være de fritidspædagogiske principper i den fritidspædagogiske rammeaftale (som blev indgået i Københavns Kommune i 2020) og mål for stærkt samarbejde, der udgør afsættet for det pædagogiske arbejde i KKFO'er. De fritidspædagogiske principperne er at alle KKFO'er:

- tilbyder børnemiljøer, der fremmer børnenes trivsel, sundhed, udvikling, leg og læring.
- sikrer at alle børn er en del af et stærkt og forpligtende børnefællesskab, hvor børnenes mulighed for selvbestemmelse kan udfolde sig.
- giver børn mulighed for at indgå i tætte og gode relationer til professionelle voksne
- fremmer børns sproglige, æstetiske og kropslige udtryksformer, deres sundhed og kendskab til naturen.

- tager udgangspunkt i det brede lærings syn, hvor læring drejer sig om tilegnelse af viden, dannelse og færdigheder, samt udvikling af sociale kompetencer, livslæring, leg og livsduelighed.
- legen har en værdi i sig selv - både som en aktivitet, men også som en måde at være i verden på. Den pædagogiske praksis skal være præget af en legende, eksperimenterende og undersøgende tilgang, hvor der tages afsæt i børnenes interesser og perspektiv, i alle aktiviteter.
- sikrer, at børn som er i en udsat position mødes med passende udfordringer og positive forventninger i gode pædagogiske læringsmiljøer og i børnefællesskaber.
- udvikler et fælles børnesyn med skolen, med det formål at skabe stærke inkluderende fællesskaber, som alle børn er en del af.
- sammen med skolen skal skabe sammenhængende overgange mellem undervisning og KKFO, og sammen med børnehaverne skal skabe gode og trygge overgangen ved opstart i KKFO.
- i forældresamarbejdet har fokus på, hvordan der kan samarbejdes om barnets og børnegruppens trivsel og læring på tværs af KKFO, skole og hjem
- fremmer lokale fællesskaber ved f.eks. at skabe kendskab til og samspil med andre typer af fritidstilbud, herunder idrætsforeninger og kulturtilbud

Herudover skal KKFO'en samarbejde med skolen og de øvrige institutioner i regi af Stærkt samarbejde indenfor "Mål for forpligtende samarbejde mellem skoler, institutioner og klubber", hvor der er opstillet mål for:

- Børn og unges kulturfællesskaber i centrum
- Udsatte børn og unge
- Overgange
- Fælles fokus og fælles sprog
- Ledelsesmæssig forankring af samarbejdet

Målbillede på ungdomsklubber/fritidscentre (10-18 år) efter udfasningen

De faglige mål for fritidscentrene vil efter udfasningen af pejlemærkerne udgøre målbilledet på ungdomsklubområdet.

For fritids- og juniorklubberne (10-13 år) handler de faglige mål om at, fritidscentret skal:

- sikre at børnene har mulighed for en tæt relation til en professionel voksen, bliver passende udfordret på deres personlige, sociale og faglige dannelse samt deltager i et socialt fællesskab på tværs af sociale og etniske forskelligheder.
- have forventninger og tilbud til alle centerets børn og understøtte indsatsen for chancelighed.
- udvikle modeller for demokratisk dannelse så børnene inddrages på alle niveauer i fritidscenterets daglige liv.
- understøtte børnenes sproglige udvikling, så de bliver i stand til at udtrykke tanker, følelser og beslutninger.
- samarbejde med forældre og skole om børns trivsel, dannelse og udvikling samt inddrage forældrenes ressourcer i fritidscenterets aktiviteter.
- samarbejde med skolen og andre samarbejdspartnere for at sikre trivsel og helhed i barnets udvikling, dannelse og læring.
- samarbejde med fritidsinstitution og skole om at skabe en tryk og sammenhængende overgang ved skift fra fritidsinstitution til fritidscenter.
- anvende metoder/systematikker i planlægningen af alle pædagogiske tiltag og gennemfører løbende evalueringer af disse.

For ungdomsklubberne (14-18 år) handler de faglige mål om, at fritidscentret skal:

- være et lærings- og udviklingssted, der ruste de unge til at indgå i samfundet.
- give de unge en socialpædagogisk og kriminalpræventiv støtte med henblik på at skabe stabilitet omkring deres liv.
- udfordre de unge på deres personlige, sociale og faglige dannelse.
- være et attraktivt møde- og aktivitetssted for de unge, hvor meningsfulde aktiviteter og nærværende voksenkontakt skaber sociale fællesskaber på tværs af sociale og etniske forskelligheder.
- udvikle modeller for demokratisk dannelse af de unge på alle niveauer i centerets daglige liv.
- understøtte de unges sproglige udvikling, så de bliver i stand til at udtrykke tanker, følelser og beslutninger.
- samarbejde med forældrene om deres barns dannelse, trivsel og udvikling, samt inddrage forældrenes ressourcer i centerets aktiviteter.
- støtte de unges trivsel og dannelse, så de kan gennemføre skolegang og ungdomsuddannelse.
- ruste de unge til livsduelighed ved at udvikle deres sociale, kulturelle og uddannelsesmæssige kompetencer.
- anvende metoder/systematikker i planlægningen af alle pædagogiske tiltag og gennemføre løbende evalueringer af disse.